

VARIA ARTIFICIA IN SERIERVM INDOLEM INQVIRENDI

Eiusmodi saepe occurrunt series, quarum origo est satis est perspicua, earum tamen lex progressionis et natura maxime est abscondita, et non nisi insignibus adhibitis artificis analyticis investigari potest. In genere quidem huiusmodi artificia vix ita proponere licet, ut eorum usus luculenter perspicatur; sed potius eorum vis in exemplis commodissime ostenditur, unde simul ratio ac necessitas ea excogitandi multo clarius intelligitur. Seriem igitur serierum progressionem omnino singularem hic contemplabor, quas oritur, si potestates trinomi $1 + x + x^2$ evoluantur, atque ex singulis termini tantum medi, qui maximis numeris afficiuntur, in ordinem disponantur: Ita enim enascitur numerorum series eo magis notata digna, quo minus lex progressionis perspicitur. Ea autem explorata pulcherrimae affectiones agnoscuntur, in quo negotio maxima vis artificiorum analyticorum potissimum cernitur. Imprimis autem haec series memorabile documentum exhibet, quanta circumspeditione in inductione, cui plerumque in huiusmodi investigationibus non parum tribui solet, versari debeamus, cum hic eiusmodi inductio occurrat, quae etiam si maxime confirmata videatur, tamen in errorem inducat.

Euo-

Evolutio potestatum trinomiali.

$$\begin{aligned}
 &1 + x + x^2 \\
 &1 + 2x + 3x^2 + 2x^3 + x^4 \\
 &1 + 3x + 6x^2 + 7x^3 + 6x^4 + 3x^5 + x^6 \\
 &1 + 4x + 10x^2 + 16x^3 + 16x^4 + 10x^5 + 4x^6 + x^7 \\
 &1 + 5x + 15x^2 + 30x^3 + 45x^4 + 51x^5 + 45x^6 + 30x^7 + 15x^8 + 5x^9 + x^{10} \\
 &1 + 6x + 21x^2 + 50x^3 + 126x^4 + 141x^5 + 126x^6 + 50x^7 + 21x^8 + 6x^9 + x^{10} \\
 &\text{etc.}
 \end{aligned}$$

Ex singulis his formis terminos tantum medios excerpō, qui hanc suppediant progressionem:

$$x + 3x^3 + 7x^5 + 19x^7 + 51x^9 + 141x^{11} + \text{etc.}$$

huius naturam hic investigare constitui, vbi quidem, omnibus potestatis ipsius x , totum negotium ad hanc progressionem numericam reduciuntur:

$$1, 3, 7, 19, 51, 141, 393, \text{etc.}$$

Consideratio I.

Seriem hanc perpendenti mox in mentem venit, quoniam terminum cum triplo praecedentis haud incongrue comparari posse, quia hanc seriem in infinitum continuatam cum progressionem geometrica tripla confundi debere ex eius origine est manifestum. Illi ergo, ad duos terminos ultra continuare, terminos praecedentes triplicatos subscipbo, indices vero superius noto, hoc modo:

Euleri Opusc. Anal. Tom. I.

Id.

atis
ura
ri-
hu-
fias
plis
ea
feu
un-
xx
qui
ita
na,
ata
tio
ni-
am
m-
et,
ic,
m

10-

50 (50)

Ind.	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
A...	1,	3,	7,	19,	51,	141,	393,	1107,	3139	
B...	3,	8,	9,	21,	57,	153,	423,	1179,	3321	
C...	2,	0,	2,	2,	6,	12,	30,	72,	182	
D...	1,	0,	1,	1,	3,	6,	15,	36,	91	
E...	1,	0,	1,	1,	2,	3,	5,	8,	13	

Vbi series A est ipsa proposita, quae a serie B, illius triplicata, ablata, relinquit seriem C, huius vero terminis bi-
 decis prodit series D, cuius singuli termini sunt numeri
 trigonales, quibus suas subseripsi radices, vnde series nata
 est E.

§. 2. In hac serie E terminorum ordo ita com-
 paratus videtur, ut quilibet aequetur summae binorum
 praecedentium, atque haec conclusio, ex inspectione nata,
 quoniam per decem seriel terminos confirmatur, ita certa
 videtur, ut neque dubitare liceat, quia omnes termini se-
 riel D sint numeri trigonales; neque quia omnes termini se-
 riel E sint numeri illam simplicem, qua quilibet terminus
 est aggregatum binorum antecedentium, consistant. Saepe
 certe in huius generis investigationibus eiusmodi inductio-
 nibus confidere solentis, quae minus firmitate fundamento in-
 nituntur.

§. 3. Si haec inductio veritati esset contentanea, pro
 inuenio maximi momenti esset habenda, cum inde
 adeo terminus generalis seriel propositae A assignari pos-
 set: terminus scilicet indici n respondens foret

$$1, 3^2 + \frac{1}{2}(-x)^2 + 1\left(\frac{x+1}{x}\right)^2 + 1\left(\frac{x-1}{x}\right)^2 + 1\left(\frac{x-1}{x}\right)^2 + 1\left(\frac{x-1}{x}\right)^2$$

et

51 (51)

er nostra progressio ex sequentibus tribus seriebus recur-
 rentibus nasceretur:

A...	1,	1,	5,	13,	41,	121,	365,	1093,	3281	...	2,	1
B...	2,	3,	7,	18,	47,	123,	322,	843,	2207	...	3,	-1
C...	2,	1,	3,	4,	7,	11,	18,	29,	47	...	1,	1
D...	5,	5,	15,	35,	95,	255,	705,	1965,	5535,	et alii,	per 5	
E...	1,	1,	3,	7,	19,	51,	141,	393,	1107,	etc.		

Scala relationis

Ex seriebus nempe recurrentibus A, B, C per singulorum
 terminorum additionem nascitur series D, cuius termini
 per 5 divisi producant ipsam nostram progressionem, sal-
 tem ad decem terminos.

§. 4. Quomodo expressionem huius termini ge-
 neralis eruere non audeo docere, quandoquidem in-
 ductio superior, quantumvis fundata videatur, tamen veri-
 tati repugnat. Statim enim ac nostra progressio vterius
 continuatur, et operationes vti §. 1. inferuntur, ut sequi-
 tur:

Ind.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
A...	51,	141,	393,	1107,	3139,	8953,	25653
B...	57,	153,	423,	1179,	3321,	9417,	26389
C...	6,	12,	30,	72,	182,	464,	1206
D...	3,	6,	15,	36,	91,	232,	603
E...	2,	3,	5,	8,	13,	...	...

in serie D termini 232 et 603 non amplius sunt trigonales,
 neque adeo lex seriel E vterius valet. Haec ergo exem-
 plum inductionis illiusdae eo magis est notari dignum;
 quod

G 2

quod mihi quidem eiusmodi casus nondum obtingerit, in quo tam speciosa inductio fecerit.

Confederatio II.

§. 5. Repudiata ergo omni inductione progressivis nostrae indolem ex ipsa eius natura scrutari aggredior. Ac primo quidem evidens est, si in hac serie:

x, 3x^2, 7x^3, 19x^4, 51x^5, 141x^6, 393x^7, etc.

terminus indici n conveniens ponatur = N x^n, fore N x^n ipsam terminum huius potestatis ipsius x, qui ex evolutio- ne formulae (1 + x + x^2)^n nascitur. Trinomium igitur 1 + x + x^2, binis prioribus partibus iunctis, tanquam bi- nomium tracto, eritque:

(1 + x + x^2)^n = (1 + x)^n + 1/2 n(n-1) x^2 (1 + x)^{n-2} + 1/2 n(n-1)(n-2) x^3 (1 + x)^{n-3} + etc.

ex cuius singulis membris potestatem x^n elici oportet, in- deque summa omnium collecta dabit nostrum terminum quaesitum N x^n.

§. 6. Ex primo autem membro (1 + x)^n, seu (x + 1)^n, oritur facta evolutione, x^n; pro secundo autem membro, ex evolutione formulae (x + 1)^{n-1} notum est secundis n-1 x^{n-2} capi debet, qui in 1/2 n x^1 ductus, dat n/2 x^n. Pro tertio porro membro, ex formula (x + 1)^{n-2} notus terminus n(n-1)/2 x^{n-2}, in factorem n/2 x^1 ductus praebet n(n-1)(n-2)/2 x^3, sicque de ceteris membris; unde nascimur

N = 1 + n(n-1)/2 + n(n-1)(n-2)/2 + 1/6 n(n-1)(n-2)(n-3) + etc.

quarum partium addendarum numerus pro quavis nume- ro

ro integro n fit finitus; sicque valor termini N facile as- signari poterit. Facilius eadem expressio reperitur, si potes- tas trinomi ita evolvatur:

(x(1+x) + 1)^n = x^n (1+x)^n + 1/2 n x^{n-1} (1+x)^{n-1} + 1/2 n(n-1) x^{n-2} (1+x)^{n-2} + etc.

vbi potestatis x^n coefficientis ex primo membro fit 1, ex secundo 1/2 n(n-1), ex tertio n(n-1)(n-2)/6, etc. ut supra.

Confederatio III.

§. 7. Inventa expressione, qua in genere coefficientis potestatis x^n in nostra progressionem definitur, primum ob- servo, eam nullo modo ita simpliciter reddi posse, ut ad formulam suam reducat. Est enim inventio numeri N ad aequationem differentio-differentialem reuocari pos- sit, ea tamen ita est comparata, ut nullo modo resolutionem admittat. Cum igitur omnis labor, in expressione pro N inventa commodius exhibenda, inutiliter consumatur, in- id hic incumbam, ut legem eruan, qua in nostra progres- sione terminus quilibet ex aliquot praecedentibus definitur possit.

§. 8. Hunc in finem progressionem nostram ita represento: x, 3x^2, 7x^3, 19x^4, 51x^5, ... - p x^{n-1}, q x^{n-1}, r x^n, inestigmur, quomodo numerus r per praecedentes q et p determinari possit. Valores autem p, q, r ex superiori serie pro N inventa habentur, quos quo analyticas ope- rationes recipiant ita exprimo:

p = 1 + (n-2)(n-3) q^2 + (n-2)(n-3)(n-4) q^3 + etc. q = 1 + (n-1)(n-2) q^2 + (n-1)(n-2)(n-3) q^3 + etc. r = 1 + n(n-1) q^2 + n(n-1)(n-2) q^3 + etc.

unde

vnde, quemlibet a sequente subtrahendo, primo colligimus:

$$\frac{x^2 - p - n^2 x^2 + (n-1)(n-2)x^2 + (n-2)(n-3)x^2 + (n-3)(n-4)x^2 + \dots}{x^2 - p - n^2 x^2 + (n-1)(n-2)x^2 + (n-2)(n-3)x^2 + (n-3)(n-4)x^2 + \dots} = \dots$$

§. 9. Valoribus autem q et r differentiatas nan-

$$\frac{dq}{dx} = (n-1)(n-2)x + (n-1)(n-2)(n-3)x^2 + \dots$$

quae series cum precedentibus facile comparantur, cum manifesto sit:

$$\frac{(n-1)(n-2)}{1 \cdot 2} = \frac{ndq}{dx} \text{ et } \frac{n(n-1)}{1 \cdot 2} = \frac{ndr}{dx}$$

$$dq = (n-1)(q-p), \frac{dq}{dx} \text{ et } dr = n(r-q), \frac{dr}{dx}$$

§. 10. Delinde vero formae posteriores §. praec. differentiatiae praebent:

$$\frac{dq}{dx} = n(n-2)x + \frac{(n-1)(n-2)(n-3)}{1 \cdot 2 \cdot 3} x^2 + \dots$$

quae a primis hoc tantum differunt, quod hic coefficientes vno factore abundant; ibi autem per differentiationem iidem factores facile addici possunt, hoc modo:

$$\frac{d.p \ x^{n-1}}{dx} = (n-2)x^{n-2} - \frac{(n-2)(n-3)(n-4)}{1 \cdot 2 \cdot 3} x^{n-3} + \dots$$

d.p =

Illigimus:

$$\frac{dq}{dx} = \dots$$

is nan-

etc.

r, cum

prae-

etc.

etc.

etc.

etc.

etc.

etc.

etc.

etc.

$$\frac{dq}{dx} = \dots$$

$$\frac{dq}{dx} = \dots$$

vnde manifestum est fieri

$$\frac{dq - dp}{dx} + \frac{d^2 p}{dx^2} = 0 \text{ et } \frac{dr - dq}{dx} + \frac{d^2 q}{dx^2} = 0$$

et facta evolutione:

$$dq - dp + 4x dx dp - 4(n-2)p dx = 0$$

§. 11. Cum igitur supra invenimus differentia-

lia dq et dr per dx expressa, si hos valores in postre-

ma aequatione substituantur, impetrabimus:

$$\frac{dr - dq}{dx} + 4(n-2)(q-p) = 4(n-2)q dx = 0$$

ita ut differentialis tabularis hic relatio finita inter p, q

et r sit eruta, quae ita se habet:

$$n(r-q) = (n-1)(q-p)(1-4x) + 4(n-1)q dx$$

$$n(r-q) = (n-1)(q+p), \text{ seu } r = q + \frac{n-1}{n}(q+p),$$

cuius

cuius formulae beneficio nostra progressio facile quousque
hauerit continuari potest, in hunc modum:

A.	1, 3, 7, 19, 51, 141, 393, 1107, 3139
B.	3, 9, 21, 57, 153, 423, 1179
C.	6, 16, 40, 108, 294, 816, 2286,
D.	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,
E.	2, 4, 8, 18, 42, 102, 254
F.	4, 12, 32, 90, 252, 714, 2032

Series scilicet A, quousque iam fuerit continuata, subscr-
bantur eidem termini triplicati, eos uno loco promouendo,
quae est series B; tum summa A + B dabit seriem C,
cui subscripta progressionem arithmetica D, diuisio C : D,
praebet seriem E, unde C = E superaddat seriem F, cu-
jus quibus terminus, ad terminum superannum seriei A ad-
ditus, eius sequentem suggerit.

§. 13. Hoc ergo modo nostram progressionem
veterius continuemus:

A.	1107	3139	8953	25053	73789	21941	616227
B.	3321	9417	26859	76959	221867		
C.	6460	18370	52512	150748	434308		
D.	9	10	11	12	13	14	
E.	254	646	1670	4376	11596	31022	
F.	5814	16700	48136	139152	403286		

unde adhaerens potestibus ipsius x, cum terminus ipsi
x^o conueniens certo sit 1, vii etiam ex lege progressio-
nis inuenta liquet, nostra progressio ita se habebit:

1, 1x,

facile quousque

1107, 3139
1179
2286,
9,
254
2032

inauta, subscripti-
2 promouendo,
abit seriem C,
diuisio C : D,
seriem F, cu-
m seriei A ad-

progressionem

12941	616227
11367	
14308	
14	
31022	
33286	

terminus ipsi
ege progressio-
habebit:

1, 1x,

1, 1x, 3x ² , 7x ³ , 19x ⁴ , 51x ⁵ , 141x ⁶ , 393x ⁷ ,
1107x ⁸ , 3139x ⁹ , 8953x ¹⁰ , 25053x ¹¹ , 73789x ¹² ,
21941x ¹³ , 616227x ¹⁴ , etc.

1, 1x, 3x², 7x³, 19x⁴, 51x⁵, 141x⁶, 393x⁷,

et haec progressionis ita est comparata, ut sit:

$$r = 2q + \frac{1}{2}q^2 (q + 3p) = 2q + 3p - \frac{1}{2}(q + 3p)$$

§. 14. Imprimis artem huc notetur artificium,
quo per differentialis ad istam relationem inter resque
termines sequentes pertingimus, cum reuera hic nullus
variabilis ratio habeatur. Iam quidem haud difficile
animaduertimus, eandem relationem sine differentiatione crui
posse, si in terminis serieb. §. 8, haec multiplicatio adhibe-
atur, ut fiat (X + a x x) p + B q + C r = 0. Facile enim
patet, litteris A, a, B et C, cuiusmodi valores tribui
posse, ut omnes ipsius x potestates in nihilum abeat,
quod efficiendo ipsa superior relatio obtinetur. Verum
initio res considerandi huc certe minus obuiam videbamus.

Consideratio IV.

§. 15. Inuenta hac progressionis lege questio non
minus curiosa occurrit, qua eiusdem progressionis in in-
finitum continuatae summa investigatur. Ponamus ergo
 $s = 1 + x + 3x^2 + 7x^3 + \dots + q x^{n-1} + r x^n + \dots$
et cum inuenimus $n(r - 2q - 3p) + q + 3p = 0$,
hanc aequalitatem differentiatando introductis sequenti
modo:

Euleri Opus, Anal. Tom. I.

II

41

$$\begin{aligned} & \frac{d^2}{dx^2} = 1 + 6x + 21x^2 + \dots + (n-2)p x^{n-2} + (n-1)q x^{n-1} + n r x^{n-1} \\ & \frac{d^2}{dx^2} = 2 + 4x - 18x^2 \qquad \qquad \qquad - 2(n-1)p x^{n-1} - 2nq x^{n-1} \\ & \frac{d^2}{dx^2} = -6x - 9x^2 \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad - 3np x^{n-1} \\ & \hline & s = 1 + x + 3x^2 \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad + q x^{n-1} \\ & 3xs = 3x + 3x^2 \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad + 3p x^{n-1} \\ & \text{Vnde consequitur:} \\ & \frac{d^2 - 1}{dx^2} = 1 + 3x + 3x^2 = 0; \end{aligned}$$

fen
 $(1 - 2x - 3x^2) ds - s dx - 3xs dx = 0.$
 Ex hac aequatione colligitur

$$\frac{ds}{s} = \frac{dx + 1.2 dx^2}{1 - 2x - 3x^2}, \text{ hincque integrando}$$

$$s = \sqrt{(1 - 2x - 3x^2)} = \sqrt{(1-x)(1-3x)}$$

§. 16. Ea ergo novam originem nostrae seriei, quippe quae ortur ex evolutione huius formae;

$(1 - 2x - 3x^2)^{-\frac{1}{2}}$, vnde calculo instructo haec ipsa series resultareprehenditur:

$$1 + x + 3x^2 + 7x^3 + 19x^4 + 51x^5 + 141x^6 + \text{etc.}$$

Simul vero hinc apparet, quanta futura sit summa huius seriei in infinitum continuatae pro quouis valore ipsius x ; ubi quidem notandum est, si sit vel $x = -1$, vel $x = \frac{1}{3}$, summam fore infinitam; ac si $x > \frac{1}{3}$, summa est imaginaria. Finis autem erit summa, si x continuatur intra limites $\frac{1}{3}$ et -1 ; et extra hos limites prodit semper summa imaginaria. Ita sumto: $x = \frac{1}{2}$ erit

$$1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} = \frac{5}{2}$$

Conf-

Consideratio V.

$$\begin{aligned} & 1 + x^{n-1} \\ & 19x^{n-1} \\ & 7p x^{n-1} \\ & 7x^{n-1} \\ & p x^{n-1} \end{aligned}$$

§. 17. Haec investigatio ad seriem terminorum mediorum, ex evolutione potestatum tribus latius accipi: $a + bx + c x^2$, extendi potest. Posto enim in genere $N x^n$ pro termino medio potestatis $(a + bx + cx^2)^n$, valor coefficientis N inae determinari; parent: Cum sit

$$(x(b+cx) + a)^n = x^n (b+cx)^n + \dots + (b+cx)^n$$

$$+ \frac{n!}{1!} a^1 (b+cx)^{n-1} + \dots + a^n$$

ex singulis membris colliguntur termini potestate x^n affecti, ac reperitur:

$$N = \frac{n!}{1!} a^1 (b+cx)^{n-1} + \dots + a^n$$

scu, postro brevitatis gratia $\frac{n!}{1!} = G$, erit

$$N = b^n (1 + \frac{cn}{b} x)^n + \dots + a^n$$

Vnde cum sumto $n = 0$ fiat $N = 1$, si hanc progressio nem sua repraesentemus:

$$1 + Ax + Bx^2 + Cx^3 + \dots + N x^n + \text{etc.}$$

hi coefficientes ita se habebunt:

$$\begin{aligned} A &= b; & D &= b^4 (1 + 12 \frac{c}{b} + 6 \frac{c^2}{b^2}) \\ B &= b^2 (1 + 2 \frac{c}{b}); & E &= b^5 (1 + 20 \frac{c}{b} + 30 \frac{c^2}{b^2}) \\ C &= b^3 (1 + 6 \frac{c}{b}); & F &= b^6 (1 + 30 \frac{c}{b} + 90 \frac{c^2}{b^2} + 20 \frac{c^3}{b^3}). \end{aligned}$$

§. 18. Ut inuestigemus quemodo quisque terminus per binos praecedentes determinetur, scilicet ita exponamus:

$$1, bx, (1+2c)b^2x^2, (1+6c)b^3x^3, \dots, q b^{n-1} x^{n-1}, r b^n x^n$$

Conf-

et pro g scribendo, q x habebimus:

$$p = 1 + \frac{(g-2)(g-3)}{2} x^2 + \frac{(g-3)(g-4)(g-5)}{6} x^3 + \dots$$

$$q = 1 + \frac{(g-2)(g-3)}{2} x^2 + \frac{(g-3)(g-4)(g-5)}{6} x^3 + \dots$$

$$r = 1 + \frac{(g-2)}{2} x^2 + \frac{(g-3)(g-4)(g-5)}{6} x^3 + \dots$$

quae series sunt eadem, quae super iam tractavi; erique ergo:

$$p(r-q) = (g-2)(g+p(4g-2))x$$

Itaque q ergo restituendo g, in serie nostra terminus r ita per ambos precedentes determinatur, ut sit

$$r = q + \frac{1}{g} (g + (4g-2)x) p, \text{ seu}$$

$$r = 2q + (4g-2)x - \frac{1}{g} (g + (4g-2)x) p.$$

§. 19. Ponamus $4g-2 = b$, ut $g = \frac{b+2}{4}$, et cum lex progressionis praebet

$$r = 2q + b p - \frac{1}{4} (b+2)p,$$

et omnis potestatis b^x bini termini initiales sint x et x, progressio nostra erit:

$$0 \quad x \quad 2 \quad 3 \quad 4 \quad 5$$

$$x, \quad x, \quad \frac{b+2}{4} x, \quad \frac{b+2}{4} x + \frac{b+2}{4} x^2, \quad \frac{b+2}{4} x + \frac{b+2}{4} x^2 + \frac{b+2}{4} x^3, \dots$$

Unde sumto $b = 3$ series ante tractata resolvet. Sicut autem capiamus $b = -x$, seu $g = 0$, omnes termini in vniuersam abeunt, id quod ex relatione $r(r-q) = (g-2)(g-p)$ liquet; si autem enim ac duo termini contigui p et q sunt sequentes, semper huiusmodi sequentes sunt, necesse est.

Conf.

Consideratio VI.

§. 20. Investigationem summae huius progressionis nrae multo generatius inspicimus, siquae

$$s = A + Bx + Cx^2 + \dots + px^{n-1} + qx^{n-1} + rx^{n-1} + \dots$$

$$s(gp + (g-p)s) = fp + (g-p)s,$$

et calculum ut supra §. 15. instituendo habebimus:

$$\frac{2Apx^2}{x^2} = 2Apx + 2Bpx^2 + \dots + 2nBqpx^{n-1}$$

$$\frac{2Apx^2}{x^2} = 2Bpx + 2Cpx^2 + \dots + 2nDpx^{n-1}$$

§. 21. Cum igitur habeamus:

$$2Apx^2 = 2Apx + 2Bpx^2 + \dots + 2nBqpx^{n-1}$$

$$2Apx^2 = 2Bpx + 2Cpx^2 + \dots + 2nDpx^{n-1}$$

sequentis huius integratio ita sufficit debet, ut possit $s = 0$ fiat $s = A$, ex quo haec summatio nullam habet difficultatem. Accommodemus ergo haec ad seriem ante inuentam, quae erit

$$s = 1 + x + \frac{1}{2} x^2 + \frac{1}{6} x^3 + \dots + \frac{1}{n} x^{n-1} + \frac{1}{n+1} x^n + \dots$$

pro qua est:

H 3

2(b)

$n(b\beta + 2q - r) = b\beta + q$ et $A = 1, B = 1,$

et facta applicatione fiet

$a = \frac{1}{2}b, b = 2, c = -1, f = b, g = 1,$

vnde valorem summæ s ex hac æquatione derivari oportet:

$$ds + \frac{1}{2} \frac{dx}{x} + \frac{1}{x} = \frac{1}{x} + \frac{1}{x} + \frac{1}{x} = 0,$$

hincque colligitur

$s \sqrt{bxx + 2x - 1} = \sqrt{-1},$ seu

$s = \frac{1}{\sqrt{1 - 2x - bx^2}}$

§. 22. Restituamus valorem §. 19. assumptum:

$b = 4g - 1 = \frac{4ac - bb}{b},$

et loco x scribamus bx , vt hæc series sit summanda:

$$1 + bx + (bb + 2ac)x^2 + (\beta^2 + 6ab\epsilon)x^3 + (b^2 + 12a\epsilon b + 6aac\epsilon)x^4 + \text{etc.}$$

critique eius summa

$s = \sqrt{1 - 2bx + (bb + 2ac)x^2},$ seu

$s = \frac{1}{\sqrt{1 - 2bx + (bb + 2ac)x^2}}$

Ipfius autem seriei origo est, vt singuli eius termini sint medii ex potestatibus $(a + bx + cxx)^n$ excepti. Tam vero lex progressionis ita est comparata, vt possit in ea terminis terminis se invicem sequentibus: $p, x^{p-1}, q, x^{q-1}, r, x^r,$ coefficientis r ita per binos præcedentes derivatur, vt sit:

$r = bq + \frac{1}{2}c(bq + (4ac - bb)p),$ seu
 $r = \frac{1}{2}c(bq + \frac{1}{2}(4ac - bb)p)$

§. 23.

$B = 1,$

i oportet:

nam:

itaque:

$a) x^2$
 $xc.$

quod sint
i. Tam
tis in ea
 $q, x^{q-1},$
suntur,

§. 23.

§. 23. Si ponatur $bb = 4ac$, ita vt sit

$a + bx + cxx = (\sqrt{a + xx})^2,$

quibus terminis nostræ progressionis per solum præcedentem ita determinatur, vt sit $f = \frac{1}{2}g, aq = \sqrt{ac}$. Ponatur hoc casus $a = 1, c = 1$, et $b = 2$, vt series nostra consistat ex terminis mediis potestatum $(x + 2x + xx)^n$, seu $(x + x)^{2n}$, critique $r = \frac{1}{2}g, q, c$ et ipsa series

$s = 1 + 2x + \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{2}x^2 + \text{etc.}$

cuius summa sit $s = \frac{1}{\sqrt{1 - 4x^2}}$, vti quidem per se est manifestum.

Consideratio VII.

§. 24. Ex seriei præcedentis

$s = 1 + bx + (bb + 2ac)x^2 + (b^2 + 6ab\epsilon)x^3 + \text{etc.}$

summa inventa

$s = (1 - bx)^{-1} = 1 + bx + b^2x^2 + \text{etc.}$

vicißim eius terminus generalis, seu coefficientis potestatis x^n erui potest. Cum enim, evolutione more solito facta, sit:

$$s = \frac{1}{1 - bx} = 1 + bx + b^2x^2 + \frac{b^3x^3}{1 - bx} + \frac{b^4x^4}{1 - bx} + \frac{b^5x^5}{1 - bx} + \text{etc.}$$

colliguntur ex singulis membris potestates x^n ,
ex primo quidem oritur $b^n x^n$,
ex secundo $b^n x^n$,
ex tertio $b^n x^n$,
qui in vnam summam collecti dabunt:

$b^n x^n (1 + \frac{1}{1 - bx} + \frac{1}{1 - bx} + \frac{1}{1 - bx} + \frac{1}{1 - bx} + \frac{1}{1 - bx} + \text{etc.})$

omninoq; vti supra ex huius seriei origine videntur.

OBSEK.